

tunk, hogy minden gyermek súlyának és eddigi táplálkozásának és egészségi állapotának megfelelően individualiter kapja meg utraváló táplálékát. Mindezek adminisztrációs dolgok, amelyek csak azt mutatják, hogy tudatában vagyunk a veszedelemnek és keressük orvoslását. Azt hiszem, jó nyomon vagyunk. Az 1910-ik évi kimutatás szerint a Bécsből Szombathelyre anyával szállított gyermekek közül 25 százalék, az anya nélkülieknél 58 százalék halt meg. A Pozsonyból anyával szállítottak halálozási aránya 27.57 százalék, az anya nélkül szállítottaké 42.44 százalék.

— A közönségre azon a ponton apellálunk, hogy a csecsemők természetes táplálkozását, a szoptatást forszírozzák. Írja meg, Szerkesztő ur, hogy amelyik anya szereti a

gyermekét, az szoptassa. *A gyermekhalandóság legnagyobb veszedelme a mesterséges táplálás*, amelyet a németek már természetellenes táplálásnak neveznek. Ezen a ponton keressük a menhelyi gyermekek megmentését is. Szoptató anyákra van szükségünk. Azokat keressük gyermekeink számára. Megpróbálkozunk azzal, hogy az anya maga szoptassa a gyermekét. Ahol ezt nem tudjuk elérni, ott szoptató anyák felfogadásával oldjuk meg a kérdést. Szívesen fizetünk szegénysorsú anyáknak, akik immár elváltak a maguk gyermekét, ha a menhelyi gyermekek szoptatására vállalkoznak. A menhely belső berendezésében a gyermekek higiénikus kezelését megjavítottuk és minden törekvésünk oda irányul, hogy a szombathelyi menhely megszűnjön halálgár lenni.

Egg ház épült csak 1913-ban Szegeden.

Statisztika a pangó építkezésről.

(Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország tegnapi számában cikket közöltünk arról, hogy az utóbbi időben mennyit csökkennek Szegeden a magánépítkezések. Senkise épít, mert nincs pénz, a gazdasági életet tovább őrli a válság és nemcsak a magánépítkezés stagnál, de a tervbe vett városi építkezések fogatosítása is halasztást kell, hogy szenvedjen a rossz viszonyok miatt.

A város építészeti hivatala most statisztikát adott ki arról, hogy milyen volt a forgalom ebben az évben az építő iparban. Ez a statisztika szomorúan világít rá az építkezések teljes pangására és egyben önként magyarázza a rettentő munkásnyomort is. A kimutatás szerint 1913-ban egészen a mai napig összesen *kétszáznyolc építési engedély iránt való kérelmet nyújtottak be a városhoz és ezek között egyetlen egy van csupán, amely házépítésre vonatkozik.* De ez is csak toldalék, Aigner Károly kért a várostól engedélyt, hogy a Tisza Lajos-köruton lévő házához egyemeletes épületszárnyat emelhessen. Kétszáznyolc kérvény közül ez az egyedüli nagyobb beruházás, a többi egészen apró, alig egy-kétszáz koronás befektetés: mosókonyha, istálló, fasszin, raktár és más kisebb melléképület. Főleg a harmadik kerületben, az első és második kerületben alig találunk még ilyen bagatell-építkezéseket is.

Szól ez a statisztika továbbá arról, hogy általában egy-két év óta megdőbbentő mértékben csökkennek Szegeden úgy a magán-, mint a középítkezések. A múlt évben például összesen *hat magas építkezés volt*, míg két-három év előtt tömegesen építettek 2—3 emeletes palotákat. Hogy némi képet nyujtsunk az építkezés teljes pangásáról, csak azt emeljük ki az építészeti hivatal statisztikájából, hogy *1910-ben husz-hszonöt két- és háromemeletes ház épült Szegeden*, ebben az esztendőben pedig csak egyetlen egy. Az építészeti hivatal egyik vezetője ezekhez az információinkhoz még a következőket volt szíves fűzni:

— *Ebben az esztendőben nem is lesz több magas építkezés annál az egynél.* Vagy ha lesz, hát az igazán fehér holló lesz.

— És a középítkezések? Hiszen tavaszra több középület építését tervezte a város — mondotta munkatársunk.

— Egy nagyobb középítkezés van most, mint ahogy a *Délmagyarország* megírta: a *javadalmi palota*. Ezt elkezdtek építeni már tavaly, lerakták a fundamentumát és most folytatják az építést.

— Mennyi munkást foglalkoztat ennél a város?

— Összesen *huszat*. Bizony kevés ahhoz képest, hogy mennyien vannak munkanélkül csak az építőiparban. De hát a város se építhet, mert *nincs pénz*.

— A fogadalmi templomot májusban már építik s ez is jelent csak valamit?

— Ó, kérem — válaszolt a városi építész — *szó sincs róla, hogy májusban kezdik építeni a fogadalmi templomot. Április 14-ikén írják majd csak ki a pályázatot*, jó időbe telik, amíg a pályázatok kérdése eldől és a *legjobb esetben csak augusztusban foghatnak hozzá az alap ásásához*.

— E szerint nyárutóig a javadalmi palotán kívül semmiféle középítkezés sem lesz?

— Nem bizony. Hiszen lehetne a városnak pénze, építhetne is akár mindjárt, de nem kap pénzt, csak 6 százalék és 90-es árfolyam mellett. Ez pedig horribilis kamat, *körülbelül 9 százalék* és ilyen roppant nagy megterhelést a mai viszonyok között semmiesetre sem vállalhat magára a város.

Ezeket mondott az építészeti hivatal egyik vezetője. Éppen elég adat arra, hogy teljes egészében előtünk álljon *a szegedi építőipar válságos állapotának a képe*. Mert nemcsak a munkások vannak aggasztóan nincstelen helyzetben, hanem az építőiparosok is rendkívül megsínylik a munkanélküliséget. Így aztán igazán nem csoda, ha egzisztenciák roppannak össze és a proletárnyomor is egyre fenyegetőbb arányokat ölt. Ezért említettük meg tegnapi cikkünkben azt, hogy ez a kérdés kell, hogy közelről érdekelje a várost és az arra hivatottak akár egy ad hoc bizottság keretében, akár más uton jöjjenek tisztába azzal, lehetne-e valami cselekedni az építkezések föllendítése érdekében. Szép hangu indítvány, mint amilyent ebben az ügyben benyújtottak a városhoz, elpuffan, mint a szappanbuborék. Radikálisabban, sok-sok csoport bevonásával, lelkiismerettel kellene kezelni ezt a kérdést, igaz, hogy dolgozni, még pedig kitartással dolgozni is kellene az érdekében, belátás is kellene hozzá, hiszen sok száz egzisztenciáról és kenyeret kérő tömegekről van szó. Tenni kell valamit, mert az ilyen szociális nyomorúságok keményen szokták ám megboszulni magukat.

Több ezer robbanó-patrónt foglalt le a rendőrség.

— Az elárusítókat pénzbírságra ítélték. —

(Saját tudósítónktól.) A poszton álló rendőr-őrszemek az utóbbi időben, gyakran jelentették, hogy a szegedi mellékutcákban ismeretlen tettesek lövöldöznek. Mire azonban a rendőr odaért, ahonnan a lövés hallatszott, addigra nem talált már senkit ottan. Mint-hogy néhány hét óta az ilyen esetek sokszor megismétlődtek, a rendőrségen kezdtek az ügygel komolyabban foglalkozni és két detektívet bízta meg azzal, hogy felkutassák a titokzatos lövöldözőket.

A két detektív csakhamar fel is fedezte a tetteseket. Rájött ugyanis, hogy gyerekek eszmélják a büntetendő „közcsendháborítást.” Még pedig nem rendes fegyverrel, vagy pisztollyal, ami veszélyes mulatság lenne, hanem egy új fajta játékszerrel, az úgynevezett „riasztó pisztollyal”. A riasztópisztoly, külső alakjára nézve teljesen megegyezik a rendes pisztollyal, szerkezetileg azonban különbözik attól. A *töltényében nincsen golyó*, csak valami durranó anyag és nem is a csőbe kell elhelyezni a töltényt, hanem külön egy erre a célra készített kis rekeszbe. Dacára azonban, hogy ez a pisztoly csak játékszer, még is kisütésekor olyan hatalmasan dörren, hogy a járó-kelők, még azok is, akik több száz lépésműre vannak, megrémülnek tőle.

A detektívek lefoglaltak néhány ilyen riasztó-pisztolyt, töltényekkel együtt és bevitték azokat a rendőrségnek. A gyerekeket pedig kivallatták, hogy hol szerezték be a veszélyes játékszert. *Több kis gyerek szülei ellen meg is indították kihágásért az eljárást.*

Nem maradt azonban ennyiben a dolog. Még ezután is a lövöldözések folyton tartottak. Eközben a rendőrség átadta a lefoglalt töltényeket Csonka Ferenc városi vegyésznek, vegyi összetételük megvizsgálása végett. Csonka Ferenc miután a töltényeket megvizsgálta, jelentést tett a rendőrségnek, hogy a robbanó töltények anyagának egy része *dinamit* és a töltények *nagyobb mennyiségben, tehát az elárusítónál közveszélyesek*. Csonka még arra is figyelmeztette a rendőrséget, hogy két évvel ezelőtt az Aradi-utcában, azt az emlékezetes hatalmas robbanást, szintén ugyanilyen robbanó patrónok okozták.

A vegyész jelentése után a rendőrség kettőzött eréllyel járt el. Először kutatta azokat a helyeket, ahol a veszélyes töltényeket árusítják. Sikertült is két szegedi kereskedőt rajtakapni a tiltott áru eladásán. Az egyik kereskedő: *Veisz Armin*, a Széchenyi-téren lévő „Párisi Nagy Áruház” tulajdonosa, a másik pedig *Binenfeld S.* a Kelllemen-utcában lévő „Versenyáruház” tulajdonosa. Mivel robbanó anyagok árusítását miniszteri rendelet szabályozza, mely szerint nagyobb mennyiségben robbanó-anyagokat tartani és árusítani csak olyan kereskedőknek szabad, akik erre külön engedélyt kaptak és a helyiséget, ahol az anyag el van helyezve, felülvizsgáltatták, a fent említett kereskedőknek

Megérkeztek a legújabb **tavaszi férfiöltönyök**, gyermekruhák, férfi- és női **Raglánok**, lányka kabátok.

HOLTZER és ABONYI

Cégtulajdonos **ABONYI MIHÁLY.**
SZEGED, Széchenyi-tér 2.

Kérjük cégünkre ügyelni !!